EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2014.1.30.
COM(2014) 46 final

ANNEXES 1 to 2

MELLÉKLET

Egyezmény a joghatósági megállapodásokról és az Unió nyilatkozata a joghatósági megállapodásokról szóló egyezmény 21. cikkével összhangban

a következőhöz:

A Tanács határozata

a joghatósági megállapodásokról szóló Hágai Egyezménynek az Európai Unió nevében történő jóváhagyásáról

1. MELLÉKLET

EGYEZMÉNY A JOGHATÓSÁGI MEGÁLLAPODÁSOKRÓL

Ezen egyezmény Részes Felei,

azzal az óhajjal, hogy megerősített igazságügyi együttműködés révén elősegítsék a nemzetközi kereskedelmet és a beruházásokat,

azzal a meggyőződéssel, hogy az ilyen együttműködést erősíthetik a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságra és a külföldön hozott ítéletek elismerésére és végrehajtására vonatkozó egységes szabályok,

azzal a meggyőződéssel, hogy a megerősített együttműködéshez szükség van különösen olyan nemzetközi jogi szabályozásra, amely jogbiztonságot nyújt, garantálja a kereskedelmi ügyleteket kötő felek közötti kizárólagos joghatósági megállapodások eredményességét, és irányadó az ilyen egyezmények alapján folytatott eljárások keretében hozott ítéletek elismerésére és végrehajtására,

úgy határoztak, hogy megkötik ezt az egyezményt, és az alábbi rendelkezésekről állapodtak meg:

I. FEJEZET

HATÁLY ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1. cikk

Hatály

(1) Ezt az egyezményt nemzetközi ügyekben, a polgári vagy kereskedelmi ügyekben kötött kizárólagos joghatósági megállapodásokra kell alkalmazni.

(2) A II. fejezet alkalmazásában csak akkor nem kell egy ügyet nemzetközinek tekinteni, ha a felek ugyanabban a Szerződő Államban rendelkeznek lakóhellyel (székhellyel), és ha – függetlenül a választott bíróság helyétől – a felek jogviszonya a jogvita szempontjából jelentőséggel bíró valamennyi tényállási elemmel együtt kizárólag ehhez az államhoz kapcsolódik.

(3) A III. fejezet alkalmazásában nemzetközinek kell tekinteni azokat az ügyeket, amelyekben külföldön hozott ítélet elismerését vagy végrehajtását kérik.

2. cikk

Hatály alóli kivételek

(1) Az egyezmény nem alkalmazandó az olyan kizárólagos joghatósági megállapodásokra,

a) amelyekben elsősorban személyét, családját vagy háztartását érintő céllal eljáró természetes személy (fogyasztó) félként vesz részt;

b) amelyek munkaszerződésekkel kapcsolatosak, ideértve a kollektív szerződéseket is.

(2) Az egyezmény nem alkalmazandó az alábbi kérdésekben:

a) a természetes személyek személyi állapota, valamint jog- és cselekvőképessége;

b) tartási kötelezettség;

c) egyéb családjogi ügyek, ideértve a házassági vagyonjogi szabályokat és a házasságból vagy hasonló kapcsolatból eredő egyéb jogokat és kötelezettségeket;

d) végrendelettel és örökléssel kapcsolatos ügyek;

e) fizetésképtelenség, csődegyezség és hasonló ügyek;

f) személy- és áruszállítás;

g) tengerszennyezés, felelősség korlátozása tengeri követelések esetén, közös hajókár, valamint vészvontatás és mentés;

h) a verseny korlátozásával kapcsolatos ügyek;

i) atomkárért viselt felelősség;

j) természetes személyek által vagy nevében indított, személyhez fűződő jogok megsértése címén támasztott igények;

k) vagyontárgyakban okozott kárra vonatkozó, nem szerződéses jogviszonyból származó, deliktuális felelősségen alapuló kárigények;

l) ingatlannal kapcsolatos dologi jogok, valamint ingatlan bérbeadása;

m) jogi személyek érvényessége, semmissége vagy megszűnése, valamint szerveik határozatainak érvényessége;

n) a szellemi tulajdonjogok érvényessége, a szerzői és szomszédos jogok kivételével;

o) a szerzői és szomszédos jogok kivételével a szellemi tulajdonjogok megsértése, kivéve, ha a felek ilyen jogokkal kapcsolatban szerződésszegés miatt eljárást indítanak vagy indíthattak volna;

p) közhitelű nyilvántartásban szereplő bejegyzés érvényessége.

(3) A (2) bekezdéstől eltérve, az eljárás nem zárható ki az egyezmény hatálya alól, amennyiben a (2) bekezdés értelmében kizárt ügy csupán előzetes kérdésként, nem pedig az eljárás tárgyaként merül fel. Különösen nem zárható ki az eljárás az egyezmény hatálya alól csupán azon az alapon, hogy a (2) bekezdés értelmében kizárt ügy védekezés címén merül fel, ha az adott ügy nem az eljárás tárgyát képezi.

(4) Ez az egyezmény nem alkalmazandó a választottbírósági és kapcsolódó eljárásokra.

(5) Nem zárható ki az eljárás az egyezmény hatálya alól csupán azon az alapon, hogy abban valamely állam – ideértve a kormányt, valamely kormányhivatalt vagy az állam nevében eljáró bármely személyt – félként vesz részt.

(6) Az egyezmény nem érinti az államok és nemzetközi szervezetek saját magukkal és tulajdonukkal kapcsolatos kiváltságait és mentességeit.

3. cikk

Kizárólagos joghatósági megállapodások

Ezen egyezmény alkalmazásában:

a) „kizárólagos joghatósági megállapodás”: két vagy több fél közötti, a c) pontban meghatározott követelményeknek eleget tevő megállapodás, amely egy konkrét jogviszonyból keletkezett vagy esetleg keletkező jogvita eldöntése céljából kiköti az egyik Szerződő Állam bíróságainak, illetve az egyik Szerződő Állam egy vagy több meghatározott bíróságának a joghatóságát, és ezzel kizárja minden más bíróság joghatóságát;

b) az egyik Szerződő Állam bíróságainak, illetve az egyik Szerződő Állam egy vagy több meghatározott bíróságának joghatóságát kikötő joghatósági megállapodásokat, kizárólagosnak kell tekinteni, kivéve, ha a felek kifejezetten másképp nem rendelkeznek;

c) a kizárólagos joghatósági megállapodások megkötése vagy dokumentálása történhet

i. írásban; vagy

ii. bármilyen olyan egyéb kommunikációs eszköz segítségével, amely későbbi hivatkozás céljából elérhetővé teszi az információkat;

d) a szerződések részét képező kizárólagos joghatósági megállapodásokat a szerződés többi rendelkezésétől független megállapodásként kell kezelni. A kizárólagos joghatósági megállapodások érvényességét nem lehet csupán azon az alapon vitatni, hogy a szerződés érvénytelen.

4. cikk

Egyéb fogalommeghatározások

(1) Ebben az egyezményben az „ítélet” elnevezésétől függetlenül valamely bíróság által az ügy érdemében hozott bármely határozat, ideértve a végzéseket és az eljárási költségek bíróság (bírósági titkár) általi meghatározását is, amennyiben ez utóbbi az egyezmény értelmében elismerhető és végrehajtható, az ügy érdemében hozott határozattal kapcsolatos. Nem minősülnek ítéletnek az ideiglenes védelmi intézkedések.

(2) Ezen egyezmény alkalmazásában a nem természetes személy szervezetek vagy személyek abban az államban tekintendők székhellyel rendelkezőnek,

a) amelyben a létesítő okirat szerinti székhelyük található;

b) amelynek joga szerint létrehozták;

c) amelyben központi ügyvezetése található; vagy

d) amelyben üzleti tevékenységének fő helye található.

II. FEJEZET

JOGHATÓSÁG

5. cikk

A kikötött bíróság joghatósága

(1) Valamely Szerződő Állam kizárólagos joghatósági megállapodásokban kikötött bírósága vagy bíróságai hatáskörrel rendelkeznek a megállapodás hatálya alá tartozó jogviták rendezésére, kivéve, ha a megállapodás ezen állam joga értelmében semmis.

(2) Az (1) bekezdés szerint joghatósággal rendelkező bíróság nem tagadhatja meg joghatóságának gyakorlását azon az alapon, hogy a jogvitáról más állam bíróságának kellene határozni.

(3) Az előző bekezdések nem érintik az alábbiakra vonatkozó szabályokat:

a) az igény tárgyával vagy értékével kapcsolatos hatáskör;

b) a hatáskörök megosztása a Szerződő Állam bíróságai között. Ha viszont a kikötött bíróságnak mérlegelési jogköre van a tekintetben, hogy áttegyen-e egy ügyet, a felek választását megfelelőképpen figyelembe kell venni.

6. cikk

A nem kikötött bíróságok kötelezettségei

A Szerződő Államok nem kikötött bíróságai felfüggesztik vagy megszüntetik a kizárólagos joghatósági megállapodás hatálya alá eső eljárásokat, kivéve azokban az esetekben, ha

a) a megállapodás a kikötött bíróság államának joga szerint semmis;

b) valamelyik fél a felhívott bíróság szerinti állam joga értelmében nem rendelkezett a megállapodás megkötéséhez szükséges jogképességgel;

c) a megállapodás érvényesítése nyilvánvaló igazságtalansághoz vezetne vagy nyilvánvalóan a felhívott bíróság szerinti állam közrendjébe ütközne;

d) a megállapodást a feleknek fel nem róható kivételes okok miatt nem lehet ésszerűen végrehajtani; vagy

e) a kikötött bíróság úgy döntött, hogy nem jár el az ügyben.

7. cikk

Ideiglenes védelmi intézkedések

Az ideiglenes védelmi intézkedésekre ez az egyezmény nem irányadó. Az egyezmény nem írja elő és nem is zárja ki, hogy a Szerződő Államok bíróságai ideiglenes védelmi intézkedéseket rendeljenek el, tagadjanak meg vagy szüntessenek meg. Az egyezmény nem érinti továbbá sem a felek arra vonatkozó jogát, hogy ilyen intézkedések elrendelését, megtagadását vagy megszüntetését kérjék, sem a bíróságok lehetőségét, hogy ezt megtegyék.

III. FEJEZET

ELISMERÉS ÉS VÉGREHAJTÁS

8. cikk

Elismerés és végrehajtás

(1) A Szerződő Államok kizárólagos joghatósági megállapodásokban kikötött bíróságai által hozott ítéleteket e fejezetnek megfelelően a többi Szerződő Államban is elismerik és végrehajtják. Az elismerést és a végrehajtást kizárólag az ebben az egyezményben meghatározott indokok alapján lehet megtagadni.

(2) Az e fejezet rendelkezéseinek alkalmazása céljából szükségessé váló felülvizsgálatok sérelme nélkül az eredetileg eljáró bíróság ítéletét érdemben felülvizsgálni nem lehet. A mulasztási ítéletek kivételével a címzett bíróságot kötik azok a ténymegállapítások, amelyekre az eredetileg eljáró bíróság joghatóságát alapozta.

(3) Csak az eredeti eljárás szerinti államban hatályos ítéleteket ismerik el, illetve az eredeti eljárás szerinti államban végrehajtható ítéleteket hajtják végre.

(4) Az elismerést vagy végrehajtást el lehet halasztani vagy meg lehet tagadni abban az esetben, ha az ítélet az eredeti eljárás szerinti államban jogorvoslati eljárás tárgyát képezi, vagy ha még nem járt le a rendes jogorvoslati határidő. A megtagadás nem vonja maga után, hogy a későbbiekben ne lehetne az ítélet elismerését vagy végrehajtását kérelmezni.

(5) Ez a cikk alkalmazandó valamely Szerződő Állam azon bíróságainak ítéleteire is, amelyek az ugyanazon Szerződő Államon belüli kikötött bíróság általi, 5. cikk (3) bekezdése szerinti áttételt követően jártak el. Abban az esetben viszont, ha a kikötött bíróságnak mérlegelési jogköre volt a tekintetben, hogy az ügyet áttegye-e másik bírósághoz, az ítélet elismerését vagy végrehajtását meg lehet tagadni azon fél vonatkozásában, aki az áttétel ellen az eredeti eljárás szerinti államban időben kifogást emelt.

9. cikk

Az elismerés vagy végrehajtás megtagadása

Az elismerés vagy végrehajtás megtagadható, ha

a) a megállapodás a kikötött bíróság államának joga szerint semmis, kivéve, ha a kikötött bíróság megállapította a megállapodás érvényességét;

b) valamelyik fél a megkeresett állam joga értelmében nem rendelkezett a megállapodás megkötéséhez szükséges jogképességgel;

c) az eljárást megindító iratról vagy azzal egyenértékű, az igény lényegi elemeit tartalmazó dokumentumról

i. nem értesítették az alperest megfelelő időben és módon ahhoz, hogy védelméről gondoskodhasson, kivéve abban az esetben, ha az alperes megjelent és védekezését az eredetileg eljáró bíróság előtt az értesítés vitatása nélkül adta elő, feltéve, hogy az eredeti eljárás szerinti állam joga lehetővé tette volna az értesítés vitatását; vagy

ii. az alperest a megkeresett államban oly módon értesítették, amely ellentétes a megkeresett államnak az iratok kézbesítésére vonatkozó alapvető elveivel;

d) az ítélet az eljárással kapcsolatos csalás eredményeként született;

e) az elismerés vagy végrehajtás nyilvánvalóan összeegyeztethetetlen lenne a megkeresett állam közrendjével, ideértve különösen azokat a helyzeteket, amikor az ítélethez vezető eljárás összeegyeztethetetlen a tisztességes eljárásra az adott államban irányadó alapvető elvekkel;

f) az ítélet összeegyeztethetetlen a megkeresett államban ugyanezen felek közötti jogvitában hozott ítélettel; vagy

g) az ítélet összeegyeztethetetlen egy másik államban, azonos jogalapból származó, azonos felek közötti eljárásban hozott korábbi ítélettel, amennyiben a korábbi ítélet a címzett államban megfelel az elismerés feltételeinek.

10. cikk

Előzetes kérdések

(1) Amennyiben a 2. cikk (2) bekezdése vagy a 21. cikk értelmében kizárt ügy előzetes kérdésként merült fel, az adott kérdésben hozott határozatot ezen egyezmény alapján nem ismerik el vagy hajtják végre.

(2) Az ítélet elismerését vagy végrehajtását meg lehet tagadni abban az esetben és olyan mértékben, amennyiben az ítélet a 2. cikk (2) bekezdése értelmében kizárt ügyben hozott határozaton alapul.

(3) Ha azonban – a szerzői és szomszédos jogok kivételével – szellemi tulajdonjogok érvényességéről hozott határozatról van szó, az ítélet elismerését vagy végrehajtását az előző bekezdés alapján csak akkor lehet megtagadni vagy elhalasztani, ha

a) a szóban forgó határozat összeegyeztethetetlen az abban az államban az ügyben hozott ítélettel vagy az illetékes hatóság által az ügyben hozott határozattal, amelynek joga szerint a szellemi tulajdonjog létrejött; illetve

b) az említett államban eljárás van folyamatban a szellemi tulajdonjog érvényességét illetően.

(4) Az ítélet elismerését vagy végrehajtását meg lehet tagadni abban az esetben és olyan mértékben, amennyiben az ítélet a címzett állam által a 21. cikk szerint tett nyilatkozat értelmében kizárt ügyben hozott határozaton alapul.

11. cikk

Kártérítés

(1) Az ítélet elismerését vagy végrehajtását meg lehet tagadni abban az esetben és olyan mértékben, amennyiben az ítélet olyan kártérítést ítél meg, beleértve az elrettentő vagy büntető kártérítést, amely valamelyik felet nem az általa elszenvedett tényleges veszteségért vagy kárért kárpótolja.

(2) A címzett bíróság mérlegeli, hogy az eredetileg eljáró bíróság által megítélt kártérítés az eljárási költségek fedezésére szolgál-e, és ha igen, akkor milyen mértékben.

12. cikk

Perbeli egyezségek*(transactions judiciaires)*

A Szerződő Államok kizárólagos joghatósági megállapodásokban kikötött bíróságai által jóváhagyott – vagy e bíróságok előtt folyó eljárásban megkötött – és az eredeti eljárás szerinti államban az ítéletekhez hasonlóan végrehajtható perbeli egyezségeket (*transactions judiciaires*) ezen egyezmény értelmében ugyanúgy végrehajtják, mint az ítéleteket.

13. cikk

Bemutatandó dokumentumok

(1) Az elismerést vagy végrehajtást kérő fél a következő dokumentumokat mutatja be:

a) az ítélet teljes, hiteles másolata;

b) a kizárólagos joghatósági megállapodás, annak hiteles másolata, vagy annak létezését alátámasztó egyéb bizonyíték;

c) mulasztási ítélet esetében azon dokumentum eredeti példánya vagy hitelesített másolata, amely igazolja, hogy az eljárást megindító iratról vagy az azzal egyenértékű dokumentumról a megjelenést elmulasztó felet értesítették;

d) minden olyan dokumentum, amely szükséges annak megállapításához, hogy az eredeti eljárás szerinti államban az ítélet hatályos, illetve adott esetben végrehajtható;

e) a 12. cikkben említett esetben az eredeti eljárás szerinti állam bíróságának tanúsítványa, mely szerint a perbeli egyezség vagy annak egy része az eredeti eljárás szerinti államban ugyanúgy végrehajtható, mint az ítéletek.

(2) Ha az ítélet szövege nem teszi lehetővé a címzett bíróság számára, hogy ellenőrizze az ebben a fejezetben foglalt feltételek teljesülését, a bíróság kérheti bármilyen, ehhez szükséges dokumentum bemutatását.

(3) Az elismerés vagy végrehajtás iránti kérelemhez csatolható az eredeti eljárás szerinti állam bírósága (ideértve a bíróság tisztviselőket is) által kiadott irat, a Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia által javasolt és közzétett nyomtatvány formájában.

(4) Ha az ebben a cikkben említett dokumentumok nem a megkeresett állam hivatalos nyelvén íródtak, amennyiben a megkeresett állam joga másképpen nem rendelkezik, mellékelni kell hozzájuk az állam hivatalos nyelvén készített, hiteles fordításukat.

14. cikk

Az eljárás

Amennyiben az egyezmény másként nem rendelkezik, az ítélet elismerésére, végrehajthatóvá nyilvánítására, végrehajtás céljából történő nyilvántartásba vételére, illetve végrehajtására vonatkozó eljárásra a megkeresett állam joga irányadó. A címzett bíróság gyorsan jár el.

15. cikk

Részleges elismerés vagy végrehajtás

El kell ismerni és végre kell hajtani az ítéletek egy elkülöníthető részét is, ha csak ennek az adott résznek az elismerését vagy végrehajtását kérik, illetve ha az egyezmény értelmében csak az ítélet egy része elismerhető vagy végrehajtható.

IV. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

16. cikk

Átmeneti rendelkezések

(1) Ez az egyezmény azokra a kizárólagos joghatósági megállapodásokra alkalmazandó, amelyeket az egyezménynek a kikötött bíróság szerinti államban való hatálybalépése után kötnek.

(2) Ez az egyezmény nem alkalmazandó azon eljárásokra, amelyeket az egyezménynek az eljáró bíróság szerinti államban való hatálybalépése előtt indítottak.

17. cikk

Biztosítási és viszontbiztosítási szerződések

(1) A biztosítási és viszontbiztosítási szerződések vonatkozásában folytatott eljárásokat nem lehet kizárni az egyezmény hatálya alól azzal az indokkal, hogy a biztosítási vagy viszontbiztosítási szerződés az egyezmény hatályán kívül eső üggyel kapcsolatos.

(2) A biztosítási és viszontbiztosítási szerződések szerinti felelősség tárgyában hozott ítéletek elismerését és végrehajtását nem lehet korlátozni vagy megtagadni azzal az indokkal, hogy az adott szerződés szerinti felelősség magában foglalja a biztosítottnak vagy viszontbiztosítottnak az alábbiak tekintetében való kártalanítását:

a) az egyezmény hatályán kívül eső ügyek;

b) az esetlegesen a 11. cikk hatálya alá tartozó kártérítést elrendelő határozat.

18. cikk

Hitelesítés alóli mentesség

Az egyezmény értelmében továbbított vagy kézbesített valamennyi dokumentum mentesül a hitelesítés vagy az ezzel egyenértékű alaki követelmények alól, ideértve az „apostille”-t is.

19. cikk

Joghatóságot korlátozó nyilatkozatok

Bármely állam nyilatkozhat arról, hogy bíróságai megtagadhatják a döntéshozatalt a kizárólagos joghatósági megállapodások hatálya alá tartozó jogvitákban, amennyiben a kikötött bíróság székhelyét kivéve nincs kapcsolat az adott állam és a felek vagy a jogvita között.

20. cikk

Az elismerést és végrehajtást korlátozó nyilatkozatok

Bármely állam nyilatkozhat arról, hogy bíróságai megtagadhatják a más Szerződő Államok bírósága által hozott ítéletek elismerését vagy végrehajtását, ha a felek lakóhelye (székhelye) a megkeresett államban volt, és a felek közötti jogviszony, valamint a jogvita szempontjából jelentőséggel bíró valamennyi tényállási elem – a kikötött bíróság székhelyét kivéve – kizárólag a megkeresett államhoz kapcsolódott.

21. cikk

Speciális ügytípusokra vonatkozó nyilatkozatok

(1) Ha egy államnak jelentős érdeke fűződik ahhoz, hogy az egyezményt speciális ügytípusokban ne alkalmazza, nyilatkozatot tehet, hogy a kérdéses ügytípusban nem alkalmazza az egyezményt. Az ilyen értelemben nyilatkozó állam biztosítja, hogy a nyilatkozat hatálya ne legyen a szükségesnél szélesebb, és hogy a kizárt speciális ügytípus egyértelműen és pontosan meg legyen határozva.

(2) Az így kizárt ügytípus tekintetében az egyezményt nem lehet alkalmazni

a) a nyilatkozatot tevő Szerződő Államban;

b) a többi Szerződő Államban, amennyiben a kizárólagos joghatósági megállapodás a nyilatkozatot tevő állam bíróságainak, illetve egy vagy több meghatározott bíróságának joghatóságát köti ki.

22. cikk

Viszonossági nyilatkozatok nem kizárólagos joghatósági megállapodásokról

(1) A Szerződő Államok nyilatkozatot tehetnek, hogy bíróságaik elismerik és végrehajtják az olyan joghatósági megállapodásokban kikötött, más Szerződő Államokban található bíróságok által hozott ítéleteket, amely joghatósági megállapodások két vagy több fél között jöttek létre, eleget tesznek a 3. cikk c) pontjában foglalt követelményeknek, valamint az egy bizonyos jogviszonnyal kapcsolatban keletkező vagy esetlegesen keletkező jogviták eldöntésére kikötik egy vagy több Szerződő Állam bíróságát vagy bíróságait (nem kizárólagos joghatósági megállapodások).

(2) Ha ilyen nyilatkozatot tevő Szerződő Államban hozott ítélet elismerését vagy végrehajtását kérik egy másik, szintén ilyen nyilatkozatot tevő Szerződő Államban, az ítéletet az egyezmény szerint elismerik és végrehajtják, amennyiben

a) az eredetileg eljáró bíróságot nem kizárólagos joghatósági megállapodásban kötötték ki;

egyetlen olyan egyéb bíróság sem hozott ítéletet, amely a nem kizárólagos joghatósági megállapodás értelmében eljárhatna, és ilyen egyéb bíróság előtt nincs folyamatban azonos jogalapból származó, azonos felek közötti eljárás; valamint

c) az eredetileg eljáró bíróság volt az elsőként felhívott bíróság.

23. cikk

Egységes értelmezés

Az egyezmény értelmezése során figyelembe kell venni annak nemzetközi jellegét és annak szükségességét, hogy elősegítsék egységes alkalmazását.

24. cikk

Az egyezmény működésének felülvizsgálata

A Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia főtitkára rendszeres időközönként intézkedik annak érdekében, hogy

a) az egyezmény – ideértve a nyilatkozatokat is – gyakorlati működését felülvizsgálják; valamint

b) megfontolják, kívánatos-e az egyezményt bármilyen szempontból módosítani.

25. cikk

Nem egységes jogrendszerek

(1) Azon Szerződő Államok esetében, amelyek különböző területi egységeiben az egyezmény hatálya alá tartozó kérdéseket illetően két vagy több jogrendszer van hatályban:

a) az állam jogára vagy eljárására történő utalásokat – adott esetben – úgy kell értelmezni, hogy azok az érintett területi egység hatályos jogára vagy eljárására vonatkoznak;

b) az államban található lakóhelyre (székhelyre) történő utalásokat – adott esetben – úgy kell értelmezni, hogy azok az érintett területi egységben található lakóhelyre (székhelyre) vonatkoznak;

c) az állam bíróságára vagy bíróságaira történő utalásokat – adott esetben – úgy kell értelmezni, hogy azok az érintett területi egység bíróságára vagy bíróságaira vonatkoznak;

d) az államhoz való kapcsolatra történő utalásokat – adott esetben – úgy kell értelmezni, hogy azok az érintett területi egységhez való kapcsolatra vonatkoznak.

(2) Az előző bekezdéstől függetlenül a két vagy több, különböző jogrendszereket alkalmazó területi egységből álló Szerződő Államok nem kötelesek az egyezményt alkalmazni olyan helyzetekben, amelyek kizárólag e különböző területi egységeket érintik.

(3) A két vagy több, különböző jogrendszereket alkalmazó területi egységből álló Szerződő Államok területi egységeinek bíróságai nem kötelesek a másik Szerződő Államban hozott ítéleteket elismerni vagy végrehajtani csupán azért, mert azokat ugyanazon Szerződő Államnak egy másik területi egysége az ezen egyezmény értelmében már elismerte vagy végrehajtotta.

(4) Ez a cikk nem alkalmazandó a regionális gazdasági integrációs szervezetekre.

26. cikk

Kapcsolat az egyéb nemzetközi jogi aktusokkal

(1) Ezt az egyezményt – amennyiben lehetséges – úgy kell értelmezni, hogy összeegyeztethető legyen a Szerződő Államok vonatkozásában hatályban lévő, akár az egyezményt megelőzően, akár azt követően kötött egyéb szerződésekkel.

(2) Ez az egyezmény nem érinti az akár az egyezményt megelőzően, akár azt követően kötött szerződések valamely Szerződő Állam általi alkalmazását, ha a felek egyikének lakóhelye (székhelye) sem található olyan Szerződő Államban, amely az adott szerződésnek nem részes fele.

(3) Ez az egyezmény nem érinti az egyezménynek valamely Szerződő Állam tekintetében való hatálybalépését megelőzően kötött szerződések adott Szerződő Állam általi alkalmazását, ha az egyezmény alkalmazása összeegyeztethetetlen lenne az említett Szerződő Államnak bármely nem Szerződő Államm szemben vállalt kötelezettségeivel. Ezt a bekezdést kell alkalmazni azokra a szerződésekre is, amelyek az adott Szerződő Állam tekintetében az egyezmény hatálybalépését megelőzően kötött szerződéseket vizsgálják felül vagy az ilyen szerződések helyébe lépnek, kivéve amennyiben a felülvizsgált vagy az előző helyébe lépő szerződés ezzel az egyezménnyel összeegyeztethetetlen, új elemeket tartalmaz.

(4) Ez az egyezmény nem érinti az akár az egyezményt megelőzően, akár azt követően kötött szerződés valamely Szerződő Állam általi alkalmazását, ha olyan Szerződő Állam bírósága által hozott ítélet elismerését vagy végrehajtását kérik, amely az adott szerződés részes fele. Nem lehet azonban az ítéletet kisebb mértékben elismerni vagy végrehajtani, mint ezen egyezmény értelmében.

(5) Ez az egyezmény még abban az esetben sem érinti a konkrét ügyekkel kapcsolatban a joghatóságra, vagy az ítéletek elismerésére vagy végrehajtására vonatkozó szerződések

valamely Szerződő Állam általi alkalmazását, ha az ilyen szerződést az egyezményt követően kötik meg és valamennyi érintett állam részes fél ebben az egyezményben.

Ezt a bekezdést csak akkor kell alkalmazni, ha a Szerződő Állam e bekezdés értelmében az adott szerződéssel kapcsolatban nyilatkozatot tesz. Ilyen nyilatkozat esetén a többi Szerződő Állam – az összeegyeztethetetlenség mértékéig – nem köteles az egyezményt alkalmazni a szóban forgó ügyre, amennyiben kizárólagos joghatósági megállapodásban a nyilatkozatot tevő Szerződő Állam bíróságainak, illetve egy vagy több meghatározott bíróságának joghatóságát kötik ki.

(6) Az egyezmény nem érinti az egyezményhez csatlakozó regionális gazdasági integrációs szervezetek szabályainak alkalmazását, függetlenül attól, hogy e szabályokat az egyezményt megelőzően vagy azt követően fogadták el,

a) amennyiben a felek egyike sem rendelkezik lakóhellyel (székhellyel) olyan Szerződő Államban, amely nem tagja a regionális gazdasági integrációs szervezetnek;

b) az ítéletek elismerése vagy végrehajtása tekintetében a regionális gazdasági integrációs szervezet tagállamai közötti viszonylatban.

V. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

27. cikk

Aláírás, megerősítés, elfogadás, jóváhagyás és csatlakozás

(1) Ezt az egyezményt valamennyi állam aláírhatja.

(2) Ezt az egyezményt az aláíró államoknak meg kell erősíteniük, el kell fogadniuk vagy jóvá kell hagyniuk.

(3) Ehhez az egyezményhez valamennyi állam csatlakozhat.

(4) A megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozási okiratokat az egyezmény letéteményesénél, a Holland Királyság Külügyminisztériumánál helyezik letétbe.

28. cikk

Nem egységes jogrendszerekre vonatkozó nyilatkozatok

(1) Ha valamely állam két vagy több olyan területi egységből áll, amelyekben egymástól különböző jogrendszerek vonatkoznak az ebben az egyezményben szabályozott kérdésekre, az állam az aláíráskor, megerősítéskor, elfogadáskor, jóváhagyáskor vagy csatlakozáskor nyilatkozhat arról, hogy az egyezmény valamennyi területi egységére, illetve azok közül csak egyre vagy többre terjed ki, és ezt a nyilatkozatot egy újabb nyilatkozat útján bármikor módosíthatja.

(2) A letéteményest minden ilyen nyilatkozatról értesíteni kell, és a nyilatkozatban kifejezetten meg kell határozni azon területi egységeket, amelyekre az egyezmény hatálya kiterjed.

(3) Azon államok esetében, amelyek e cikk értelmében nem tesznek nyilatkozatot, az egyezmény hatálya az állam egész területére kiterjed.

(4) Ez a cikk nem alkalmazandó a regionális gazdasági integrációs szervezetekre.

29. cikk

Regionális gazdasági integrációs szervezetek

(1) Azok a regionális gazdasági integrációs szervezetek, amelyek kizárólag szuverén államokból állnak és az egyezmény hatálya alá eső ügyek mindegyikében vagy némelyikében hatáskörrel rendelkeznek, ezt az egyezmény aláírhatják, elfogadhatják, jóváhagyhatják, illetve csatlakozhatnak hozzá. Ebben az esetben a regionális gazdasági integrációs szervezetre a Szerződő Államokéval megegyező jogok és kötelezettségek vonatkoznak, amennyiben a szervezet az egyezményben szabályozott ügyekben hatáskörrel rendelkezik.

(2) A regionális gazdasági integrációs szervezetek az aláírással, elfogadással, jóváhagyással vagy csatlakozással egyidejűleg írásban értesítik a letéteményest az egyezmény hatálya alá tartozó azon ügyekről, amelyek tekintetében a tagállamok hatáskörüket a szervezetre ruházták. A szervezetek az e bekezdés szerinti, legutóbb megküldött értesítésben meghatározott hatáskört érintő mindennemű változásról haladéktalanul, írásban értesítik a letéteményest.

(3) Ezen egyezmény hatálybalépése céljából a regionális gazdasági integrációs szervezetek által letétbe helyezett okiratokat csak akkor veszik figyelembe, ha a regionális gazdasági integrációs szervezet a 30. cikknek megfelelően nyilatkozatot tesz, hogy tagállamai nem válnak az egyezmény részes feleivé.

(4) Az ebben az egyezményben a „Szerződő Államra” vagy „államra” tett hivatkozások – megfelelő esetben – egyaránt vonatkoznak azokra a regionális gazdasági integrációs szervezetekre is, amelyek az egyezmény részes felei.

30. cikk

Regionális gazdasági integrációs szervezet csatlakozása tagállamai nélkül

(1) Az aláírással, elfogadással, jóváhagyással vagy csatlakozással egyidejűleg a regionális gazdasági integrációs szervezet nyilatkozhat, hogy az egyezmény által szabályozott valamennyi ügyben hatáskörrel rendelkezik, és bár tagállamai nem részes felek, az egyezménynek a szervezet általi aláírása, elfogadása, jóváhagyása, illetve a szervezetnek az egyezményhez való csatlakozása révén az rájuk nézve kötelező.

(2) Amennyiben a regionális gazdasági integrációs szervezet az (1) bekezdésnek megfelelően nyilatkozatot tesz, az ebben az egyezményben a „Szerződő Államra” vagy „államra” tett hivatkozások – megfelelő esetben – egyaránt vonatkoznak a szervezet tagállamaira is.

31. cikk

Hatálybalépés

(1) Ez az egyezmény a második, a 27. cikkben említett megerősítési, elfogadási, jóváhagyási vagy csatlakozási okmány letétbe helyezésétől számított három hónapos időszak lejártát követő hónap első napján lép hatályba.

(2) Ezt követően az egyezmény az alábbi időpontoktól lép hatályba:

a) az egyezményt később megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy ahhoz csatlakozó egyes államok és regionális gazdasági integrációs szervezetek tekintetében a megerősítési, elfogadási, jóváhagyási vagy csatlakozási okmány letétbe helyezésétől számított három hónapos időszak lejártát követő hónap első napján;

b) azon területi egységek tekintetében, amelyekre az egyezményt a 28. cikk (1) bekezdésének megfelelően kiterjesztették, a 28. cikkben említett nyilatkozatról való értesítéstől számított három hónapos időszak lejártát követő hónap első napján.

32. cikk

Nyilatkozatok

(1) A 19., 20., 21., 22. és 26. cikkben említett nyilatkozatok az aláírással, megerősítéssel, elfogadással, jóváhagyással vagy csatlakozással egyidejűleg, vagy a későbbiekben bármikor megtehetők, továbbá bármikor módosíthatók vagy visszavonhatók.

(2) A nyilatkozatokról, módosításokról és visszavonásokról értesítik a letéteményest.

(3) Az aláírás, megerősítés, elfogadás, jóváhagyás vagy csatlakozás időpontjában tett nyilatkozatok az egyezménynek az érintett állam tekintetében történő hatálybalépésével egyidejűleg lépnek hatályba.

(4) A későbbiekben tett nyilatkozatok, nyilatkozatmódosítások, illetve nyilatkozat-visszavonások az értesítésnek a letéteményeshez való beérkezésétől számított három hónapos időszak lejártát követő hónap első napján lépnek hatályba.

(5) A 19., 20., 21. és 26. cikk szerinti nyilatkozatok a hatálybalépésük előtt kötött kizárólagos joghatósági megállapodásokra nem alkalmazhatók.

33. cikk

Felmondás

(1) Ezt az egyezményt a letéteményes részére megküldött írásos értesítéssel lehet felmondani. A felmondás korlátozódhat egy nem egységes jogrendszernek az egyezmény hatálya alá tartozó bizonyos területi egységeire.

(2) A felmondás az értesítésnek a letéteményeshez való beérkezésétől számított tizenkét hónapos időszak lejártát követő hónap első napján lép hatályba. Amennyiben az értesítés a felmondás hatálybalépése vonatkozásában ennél hosszabb időszakot határoz meg, a felmondás az értesítésnek a letéteményeshez való beérkezésétől számított ezen időszak lejártát követően lép hatályba.

34. cikk

A letéteményes által küldött értesítések

A letéteményes értesíti a Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia tagjait és a 27., 29. és 30. cikknek megfelelően aláíró, megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozó többi államot és regionális gazdasági integrációs szervezetet az alábbiakról:

a) a 27., 29. és 30. cikkben említett aláírások, megerősítések, elfogadások, jóváhagyások és csatlakozások;

b) az egyezmény hatálybalépésének időpontja a 31. cikkel összhangban;

c) a 19., 20., 21., 22., 26., 28., 29. és 30. cikkben említett értesítések, nyilatkozatok, nyilatkozatmódosítások és -visszavonások;

d) a 33. cikkben említett felmondások.

Ennek hiteléül a kellően meghatalmazott alulírottak aláírták az Egyezményt.

Kelt Hágában 2005. június 30-án, egyaránt hiteles angol és francia nyelven, egyetlen példányban, amelyet a Holland Királyság kormányának irattárában helyeznek letétbe, és amelynek hiteles másolatát diplomáciai úton megküldik a Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia azon tagállamainak, amelyek a huszadik ülés idején már tagok voltak, valamint valamennyi olyan államnak, amely ezen az ülésen részt vett.

II. MELLÉKLET

Az Unió nyilatkozata a joghatósági megállapodásokról szóló egyezmény 21. cikkével összhangban

(1) Az Európai Unió az egyezmény 21. cikke alapján nyilatkozik arról, hogy – az alábbiakban foglaltak kivételével – biztosítási szerződésekre nem alkalmazza az egyezményt.
(2) Ez a nyilatkozat nem alkalmazandó a következő esetekben:

(a) a joghatósági megállapodás a jogvita keletkezését követően jött létre, vagy

(b) az egyezmény 1. cikke (2) bekezdésének sérelme nélkül, a joghatósági megállapodás a szerződés megkötésének időpontjában azonos államban lakóhellyel, székhellyel vagy szokásos tartózkodási hellyel rendelkező biztosításikötvény-tulajdonos és biztosító között jött létre, és amely a káresemény külföldön történő bekövetkezése esetén is az említett állam bíróságainak joghatóságát köti ki, amennyiben az ilyen megállapodás az említett állam jogával nem ellentétes; vagy

(c) a joghatósági megállapodás biztosítási szerződéssel kapcsolatos, amennyiben az a 3. cikkben említett egy vagy több nagy kockázatra vonatkozik.

(3) A (2) bekezdés c) pontjában említett nagy kockázatok között szerepelnek a közlekedési (légi járművel, hajóval, vasúttal vagy tranzitáruval kapcsolatos) kockázatok, a hitel- és kezesi biztosítási kockázatok, valamint más olyan kockázatok, ahol a biztosításikötvény-tulajdonos egy bizonyos méretű vállalkozási tevékenységet végez, a (4) bekezdésben foglaltak szerint.
(4) A (3) bekezdésben említett kockázatok a következők:

(2) valamennyi kár vagy veszteség, amely:

  (a) tengerjáró hajóban, part menti vagy nyílt tengeri létesítményben vagy légi járműben, kereskedelmi célú használatukkal kapcsolatos kockázatból származik;

  (b) fuvarozott áruban következett be, az utaspoggyász kivételével, amennyiben azt részben vagy egészben ilyen hajón vagy légi járművön szállítják;

(3) bármely felelősség, az utasok testi sérülésének, valamint poggyászuk elvesztésének és kárának kivételével, amely:

  (a) az 1. pont a) alpontjában említett hajó, létesítmény vagy légi jármű használatából vagy üzemeltetéséből származik, amennyiben az utóbbi tekintetében az ezen egyezmény által kötelezett azon államnak a joga, amelynek területén a légi járművet lajstromozták, nem tiltja az ilyen kockázatok biztosítását érintő joghatósági megállapodást;

  (b) az 1. pont b) alpontja szerinti fuvarozott áruval okozott veszteségért vagy kárért áll fenn;

(4) az 1. pont a) alpontjában említett hajó, létesítmény vagy légi jármű használatával vagy üzemeltetésével kapcsolatos bármely pénzügyi veszteség, különösen fuvar vagy charter veszteség;

(5) az 1-3. pontokban említettekkel kapcsolatos bármely kockázat;

(6) az 1–4. pont ellenére, az alábbi összes nagy kockázat:

  (a) a sínpályához kötött járművek károsodása vagy vesztesége;

  (b) légi járművek károsodása vagy vesztesége;

(c) a folyami és csatornán használt hajók, tavi hajók, tengeri hajók károsodása vagy vesztesége;

(d) szállítmányok vagy poggyászok károsodása vagy vesztesége, tekintet nélkül a szállítás módjára;

(e) a légi járművek használatából származó felelősség (beleértve a fuvarozó felelősségét is);

(f) hajók és más vízi járművek tengeren, tavon, folyamon vagy csatornán való használatából származó felelősség (beleértve a fuvarozó felelősségét is);

(g) olyan hitel- és kezesi biztosítási kockázatok, amelyek esetében a kötvényes hivatásszerűen folytat ipari vagy kereskedelmi tevékenységet vagy szabadfoglalkozású, valamint az ilyen tevékenységhez kapcsolódó kockázatok;

(h) bizonyos méretű üzleti tevékenységet folytató kötvényes esetében:

- szárazföldi járművek (ideértve a gépjárműveket is) károsodása vagy vesztesége;
- minden vagyoni kár vagy vesztesége tűz, robbanás, természeti erők (ideértve a vihart is), atomenergia, földcsuszamlás és talajsüllyedés, jégeső, fagy vagy lopás következtében;
- a szárazföldi gépjárművek használatából származó felelősség (beleértve a fuvarozó felelősségét is);
- különböző pénzügyi veszteségek a következőkből: foglalkoztatással összefüggő kockázatok, a jövedelem elégtelensége (általános), rossz időjárás, nyereségkiesés, folyó általános többletköltségek, előre nem látható üzleti többletköltségek, piaci érték vesztesége, bérleti díj- vagy bevételkiesés, egyéb közvetett üzleti veszteségek, egyéb nem üzleti pénzügyi veszteségek, egyéb pénzügyi veszteségek.

(5) Az (5) bekezdés h) pontjának alkalmazásában a bizonyos méretű üzleti tevékenységet folytató biztosításikötvény-tulajdonos olyan biztosításikötvény-tulajdonost jelent, aki az alábbiak közül legalább két kritérium korlátait túllépi:

- 6,2 millió EUR összegű mérlegfőösszeg;
- 12,8 millió EUR összegű nettó forgalom;
- a pénzügyi év során átlagosan 250 alkalmazott.